

DIANA IOANEȘ
profesor psiholog

PSIHOLOGIE

TESTE - GRILĂ

Bacalaureat
Admitere la facultate

Ediția a III-a, revizuită

EDITURA UNIVERSITARĂ
București

PREFAȚĂ

Elevilor mei,

Această carte se adresează tuturor elevilor care vor să aprofundeze, din diverse motive, domeniul psihologiei. Ea a fost scrisă în ideea de a-i ajuta atât pe cei care se pregătesc pentru Examenul de Bacalaureat, cât și pe cei care vor să susțină examen din această disciplină la admiterea la facultate.

Pornind de la dificultățile înțelegerii acestei discipline de către elevi, dificultăți cu care m-am confruntat în cei 25 de ani de activitatea didactică, am scris această carte pentru a-i ajuta pe elevi să elimine posibilele confuzii sau informațiile eronate pe care le-ar putea avea în acest domeniu. Cei care vor parcurge această culegere, au șansa să-și îmbogățească conținutul informațional, să-și clarifice și să înțeleagă mai bine conceptele psihologiei.

Și dacă drumul spre “tărâmul psihologiei” va fi mai puțin anevoios și datorită acestei cărți, acest lucru va fi cea mai vie dovadă că această culegere “s-a cerut să fie scrisă”!

Autoarea

OBIECTUL PSIHOLOGIEI

Alegeți răspunsurile corecte:

1) Psihologia este o știință pentru că:

- a) are un obiect de studiu;
- b) este studiată de psihologi;
- c) dispune de metode de abordare a acestui domeniu;
- d) a derivat din filosofie;
- e) desfășurările psiho-comportamentale se supun anumitor legi.

2) Obiectul de studiu al psihologiei îl constituie:

- a) sistemul psiho-comportamental uman;
- b) activitatea psihică a omului;
- c) omul concret care acționează;
- d) ansamblul fenomenelor și structurilor psihice – analiza comportamentelor;
- e) studierea științifică a comportamentului și a cauzelor sale.

3) Legile psihologiei sunt:

- a) atât proprii (specifice) acestui domeniu cât și legi mixte (psihofizice, psihobiochimice, psihosociale);

- b) de tipul cauză-efect (una și aceeași cauză duce întotdeauna la unul și același efect);
- c) legi probabiliste – legi în care un fenomen numit “cauză” duce numai cu o anumită probabilitate la obținerea altui fenomen numit “efect”;
- d) legi de tip causal: cauzalitate multiplă (combinarea mai multor cauze generează anumite efecte);
- e) legi ce acționează dispartat sau chiar se opun una alteia.

4) Cunoașterea psihologică:

- a) are un anumit specific determinat de obiectul său de studiu;
- b) utilizează aceleași metode ca și alte domenii ale cunoașterii;
- c) nu se realizează direct, ci în mod indirect;
- d) depinde atât de capacitatea de exteriorizare a subiectului, cât și de cea de evaluare și interpretare a cercetătorului;
- e) presupune de multe ori ca subiectul cercetător să se identifice cu obiectul de cercetat (introspecția – autocunoașterea).

Asociați corespunzător noțiunile din cele două coloane:

5)

1. lege;	a. calea, itinerarul, structura de ordine sau programul după care se reglează acțiunile intelectuale și practice în vederea atingerii unui scop;
2. metodă;	b. raport necesar, esențial, repetabil, general și obiectiv între fenomenele studiate;
3. metodologie;	c. activitate psihică, specializată care traversează succesiv diverse faze sau etape;
4. strategie de cercetare;	d. planul de acțiune ordonată în vederea atingerii unui scop;
5. proces psihic.	e. modul sau subsistem de activitate informațională specializată, dotată cu autoreglaj;
	f. ansamblul metodelor ce sunt ghidate de concepția generală a cercetătorului, de principiile teoretico-științifice de la care acesta pornește;
	g. demersuri, proceduri sau reguli pe care le adoptăm în vederea atingerii unui scop.

6)

1. activitate;
  2. comportament;
  3. conduită;
  4. sistem;
  5. feed-back.
- a. conexiune inversă – termen din sfera ciberneticii care presupune ca răspunsurile (rezultatele) unui sistem să influențeze intrările în sistemul respectiv;
  - b. ansamblul de elemente aflat în relații non-întâmplătoare;
  - c. activitate observabilă ce apare în interacțiune cu mediul;
  - d. totalitatea manifestărilor vizibile orientate către “afară” și totalitatea proceselor invizibile de organizare și reglare a ei;
  - e. ansamblul de răspunsuri corespunzătoare stimulilor care îl declanșează;
  - f. mulțimea de elemente componente, ansamblul relațiilor dintre aceste elemente, structurate multi-nivelar și ierarhic, care dispune de o integritate specifică, ireductibilă la componentele sale sau la relațiile dintre ele;
  - g. totalitatea manifestărilor de conduită exterioară sau mintală, care duc la rezultate adaptative;
  - h. mod de acțiune specific uman, orientat spre scop, profund motivat, operează cu instrumente construite de om, perfectibil și creativ.

7)

1. conștient;
  2. subconștient
  3. inconștient;
- a. “depozit al memoriei”, care conține ansamblul deprinderilor și operațiilor de care subiectul dispune, actele automatizate și stocurile de informații acumulate;
  - b. psihism bazal;
  - c. preconștient;
  - d. nivel primar al organizării psihicului care conține porniri instinctuale, pulsuni, trebuințe, dorințe, stări afective, vise, gânduri ascunse;
  - e. Freud a utilizat psihanaliza ca o metodă de relevare a sa;
  - f. nivel calitativ superior de organizare și manifestare a vieții psihice bazat pe disociere, analiză și evaluare critică, decizie, anticipare și control deliberat.

8)

1. observația;	a. “observație provocată”;
2. experimentul;	b. urmărirea intenționată a comportamentului unei persoane precum și a contextului;
3. convorbirea;	c. reconstituirea istoriei vieții personale – principalele evenimente ale vieții și a cauzelor acestora;
4. ancheta psihologică;	d. recoltarea sistematică a unor informații despre un individ (grup) și interpretarea lor în vederea desprinderii semnificației acestora;
5. metoda biografică;	e. măsurarea capacităților psihice ale individului, în vederea stabilirii nivelului lor de dezvoltare;
6. metode psihometrice;	f. discuție liberă, bidirecțională, angajată între cercetător și subiect care permite sondarea vieții interioare a subiectului.

Alegeți răspunsurile corecte:

9) Observația:

- a) este cea mai eficientă metodă de cunoaștere;
- b) se efectuează cu acordul subiectului supus observării;
- c) poate fi intenționată sau neintenționată;
- d) depinde de particularitățile psihoindividuale ale subiectului;
- e) depinde de particularitățile psihoindividuale ale observatorului;
- f) are ca forme: studiul de caz și introspecția;
- g) este centrată pe surprinderea manifestărilor exterioare ale individului.

10) Experimentul de laborator:

- a) este mai eficient decât metoda observației;
- b) surprinde mai bine decât celelalte metode latura internă, subiectivă a persoanei;
- c) are ca avantaj faptul că dispune de un grad mai mare de precizie și rigurozitate;
- d) prezintă ca avantaj suplimentar acela că poate sugera involuntar ceea ce se așteaptă de la subiect;
- e) prezintă ca un dezavantaj major faptul că ambianța artificială în care este pus subiectul poate afecta reacțiile acestuia.

11) Convorbirea presupune:

- a) relația directă (față în față) între cercetător și subiect;
- b) orientarea ei cu precădere asupra laturii externe, comportamentale și nu a laturii interne, subiective;
- c) existența anumitor trăsături de personalitate ale cercetătorului, cum ar fi: sociabilitatea, empatia;

- d) sinceritatea deplină a subiectului;
- e) o relație unilaterală: cercetătorul întreabă, subiectul răspunde;
- f) avantajul de a strânge rapid informații variate și prețioase.

12) Ancheta psihologică:

- a) presupune două forme: ancheta pe bază de chestionar și ancheta pe bază de interviu;
- b) este mai eficientă decât observația, experimentul, conversația;
- c) pe bază de chestionar, permite recoltarea și prelucrarea rapidă a unui material extrem de bogat;
- d) presupune, uneori, utilizarea unei categorii aparte de chestionare (ex. inventarele de personalitate) care relevă aspecte particulare ale personalității;
- e) pe bază de chestionar, relevă faptul că cea mai importantă problemă a chestionarelor este selectarea unui grup de persoane reprezentativ (eșantion).

13) Metoda biografică:

- a) utilizează convorbirea, ceea ce conferă acestei metode un avantaj major în cunoașterea personalității în raport cu celelalte metode;
- b) este influențată în mică măsură de capacitatea narativă și introspectivă a individului;
- c) este prin excelență “evenimentială”, centrându-se pe succesiunea diferitelor evenimente și a relațiilor dintre ele;
- d) se centrează asupra evenimentelor cauză și a evenimentelor efect;

- e) presupune, uneori, prudență și chiar suspiciune din partea psihologului, din cauza posibilității nesincerității subiectului și a construirii unei “biografii inventate”.

14) Metoda psihometrică:

- a) presupune măsurarea capacităților psihice ale individului în vederea stabilirii prezenței/absenței lor și mai ales a nivelului lor de dezvoltare;
- b) utilizează diferite tipuri de teste psihologice dintre care cele mai cunoscute sunt cele care măsoară inteligența și trăsăturile de personalitate;
- c) este considerată de cei mai mulți cercetători ca fiind “metoda perfectă” de cunoaștere psihologică;
- d) are avantajul că utilizează situații standardizate (identice pentru toți cei investigați) și că indivizii sunt măsurați folosind același etalon;
- e) prezintă ca dezavantaj faptul că testele necesită o perioadă îndelungată de elaborare.

SENZAȚIILE

Alegeți răspunsurile corecte:

1) Senzațiile sunt:

- a) procese psihice complexe;
- b) imagini psihice primare;
- c) modalități de reflectare în creierul uman a unor trăsături izolate ale obiectelor, în condițiile acțiunii acestora asupra analizatorilor;
- d) procese cognitive inferioare;
- e) captări și transformări ale energiei din mediu în energie nervoasă.

2) Analizatorul este:

- a) organ de simț;
- b) alcătuit din cinci segmente;
- c) alcătuit din trei componente;
- d) un ansamblu structural-funcțional care face posibil producerea senzațiilor;
- e) sistem de integrare senzorială.

Asociați corespunzător noțiunile din cele două coloane:

3)

1. prag;	a. simultan și succesiv;
2. prag diferențial vizual;	b. în sens ascendent și în sens descendent;
3. prag diferențial auditiv;	c. 1/100;
4. contrast;	d. 1/10;
5. adaptare;	e. 1/300;
6. prag diferențial tactil.	f. minimal absolut și maximal absolut.

4)

1. sensibilitate luminoasă;	a. stă la baza capacității de diferențiere și identificare a culorilor;
2. sensibilitate cromatică;	b. este determinată de amplitudinea undei;
3. saturația culorii;	c. permite diferențierea luminii de întuneric și a diferitelor intensități ale luminii;
4. intensitatea sunetului;	d. este determinată de forma undei;
5. înălțimea sunetului;	e. este determinată de frecvența vibrațiilor;
6. timbrul sunetului.	f. exprimă puritatea culorii.

5)

1. receptor;	a. este veriga intermediară;
2. bloc intermediar subcortical;	b. funcția principală a acestei componente este autoreglarea analizatorului;
3. zona corticală;	c. transferă informația la scoarța cerebrală;
4. feed-back.	d. efectuează o prelucrare preliminară a informației (coduri de ordinul al doilea);
	e. a fost descoperit în a doua jumătate a secolului al XX-lea;
	f. este cea mai importantă componentă a analizatorului;
	g. realizează o codare a stimulului în influx nervos;
	h. realizează o decodificare (transformare a impulsurilor nervoase în fapt psihic).

Alegeți răspunsurile corecte:

6) Calitatea senzației:

- a) constituie unul din criteriile care stau la baza clasificării senzațiilor;
- b) se referă la însușirea care diferențiază o senzație de alta;
- c) constă în capacitatea ei de a fi: vizuală, auditivă, olfactivă;
- d) depinde doar de specificul funcționării fiecărui analizator;

- e) este influențată de starea afectivă a subiectului;
- f) determină identificarea corectă a obiectelor, persoanelor, precum și ghidarea comportamentului.

7) Durata senzației:

- a) corespunde duratei acțiunii stimulului;
- b) se referă la întinderea în timp a senzației;
- c) este influențată de perioada de latență și de fenomenul de postacțiune;
- d) se prelungește mult după încetarea acțiunii stimulului, mai ales la senzația vizuală;
- e) încetează la foarte scurt timp, după acțiunea stimulului, pentru senzația tactilă superficială.

8) Tonalitatea afectivă a senzației:

- a. depinde doar de natura stimulului;
- b. exprimă o proprietate generală a senzațiilor de a produce stări afective plăcute sau neplăcute;
- c. va declanșa stări plăcute în situațiile de satisfacere;
- d. evidențiază relațiile subtile între fenomene simple-senzații-și fenomene complexe-procese afective.
- e. este aceeași la toți indivizii, în cazul senzațiilor algice.

9) Valoarea cognitivă a senzațiilor:

- a) se referă la reflectarea și relevarea unor însușiri de natură diferită și de la surse diferite;
- b) intervine în adaptarea organismului pe baza semnalelor primite de la surse externe, interne și de la nivelul articulațiilor;
- c) declanșează o anumită tonalitate afectivă;
- d) constituie un criteriu de clasificare a senzațiilor;

- e) asigură legătura informațională cea mai simplă a omului cu realitatea.

10) Intensitatea senzației:

- a) exprimă gradul de încărcătură energetică a senzațiilor;
- b) este determinată doar de intensitatea stimulului cu care se află întotdeauna în raport direct proporțional;
- c) este influențată de semnificația stimulului;
- d) este în raport invers proporțional cu intensitatea stimulului;
- e) se află în raport invers proporțional cu pragul minimal absolut al unei persoane;
- f) este influențată de momentul zilei și de starea psiho-fizică a subiectului.

11) Referitor la legile senzațiilor selectați afirmațiile adevărate:

- a) legile psihofiziologice au fost studiate de Weber și Fechner;
- b) legea sensibilizării reflectă efectul asupra nivelului sensibilității al interacțiunii în timp și spațiu a doi stimuli specifici;
- c) legea pragului minimal absolut susține că, cu cât intensitatea fizică a stimulului este mai mare, cu atât sensibilitatea este mai mare;
- d) legea contrastului determină dependența sensibilității de starea de necesitate (așteptările) subiectului;
- e) legea sinesteziei presupune modificarea sensibilității unui analizator sub acțiunea repetată a stimulului.